

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2026 | Week 20

Predikant: vacant

Consulent: ds. H. Westerhout

Tel. 0341-786886

E-mail: hwesterhout@hotmail.com

Scriba: diaken E. Mulder

Spoekeboompje 49

8075 DJ Elspeet

Tel. 06-12897617

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

Vertrouwenspersonen:

Marjon Bronkhorst: 06-58916716

E-mail: vphervormdelspeetmarjon@gmail.com

Bernadette Juffer: 06-30649394

E-mail: vphervormdelspeetbernadette@gmail.com

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Voor alle genoemde data geldt D.V.

Diensten

Zondag 17 mei

09.30 uur ds. J.A.J. Pater (Doornspijk)

15.00 uur ds. J.J. Mulder (Dordrecht)

bediening Heilige Doop

Kinderoppas

Zondag 17 mei

Morgendienst: Erica Koetsier, Anne van den Top,
Jennieke van de Steeg

Middagdienst: Anne van den Top, Harrian Huisman,
Tineke van den Top

Collecten

Zondag 17 mei

1. Kerk

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Deurcollecte: extra kerk

Hemelvaartsdag

Donderdag 14 mei

1. Kerk

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Deurcollecte: extra kerk

Zondagsschool

Beste kinderen van de zondagsschool,

D.V. zondag 24 mei (gewoon tijdens een 'zondagsschooluur') houden we een gezamenlijke Pinksterviering in de kerk. Van harte welkom met je familie en alle andere belangstellenden!

De viering wordt ook uitgezonden.

Hartelijke groet het team van de zondagsschool

Belijdenis van het geloof

De volgende gemeenteleden hebben de wens te kennen gegeven om in het midden van de gemeente openbare geloofsbelijdenis af te willen leggen:

- Alrico Maurice (Maurice) van Asselt, Elspeet
- Gerolf Boeve, Uddel
- Maaïke Ali (Maaïke) Elbertsen, Uddel
- Gerrit Jan (Gerran) Bostelaar, Elspeet
- Aaltje (Alieke) Boeve, Uddel
- Anthonie (Anton) Hooijmeier, Elspeet
- Evertje Wilhelmina (Stefanie) Hooijmeier-van de Kieft, Elspeet.
- Fabian van de Kamp, Uddel

- Hendrika (Renske) van de Kamp-Vos, Uddel
- Esther Maria (Erica) Kok, Uddel
- Matthijs Gijsbert (Matthijs) Bouw, Terschuur
- Maria Krol, Elspeet
- Maartje Sophia (Myrthe) de Ruiters, Elspeet
- Lisette van de Werfhorst, Elspeet

De aannemingsavond is vrijdag 15 mei. De belijdenisdienst zal plaatshebben op zondag 24 mei. Wij bevelen de belijdeniscatechisanten van harte aan in uw voorbede.

Lidmaat-kerkrentmeester

Na kennisneming van de ingediende namen heeft de kerkenraad, op voordracht van het College van Kerkrentmeesters, de heer W. van Deuveren per 1 juli benoemd in de vacature van lidmaat-kerkrentmeester. Hij heeft zijn benoeming aanvaard. Wij wensen hem in alles Gods onmisbare zegen toe.

Overkomst familie Tramper

Op D.V. zondag 21 juni zal in de morgendienst Ds. B.L.P. Tramper bevestigd worden als predikant van onze gemeente. Deze dienst zal geleid worden door Ds. A. Simons uit Valburg. De intrededienst van Ds. Tramper begint om 14.30 uur. Een half uur eerder dus dan we gewend zijn. Na afloop van de middagdienst is er voor de gemeente de gelegenheid om Ds. en mevrouw Tramper Gods zegen toe te wensen.

Op zondag 31 mei neemt Ds. Tramper in de ochtenddienst afscheid van de gemeente van Waarder. Met een aantal kerkenraadsleden hopen we deze dienst in Waarder bij te wonen.

De verhuizing van Waarder naar Elspeet staat gepland in de week van 8 juni. Voor de familie Tramper is het afscheid in Waarder al begonnen en zijn ze ook al volop bezig met de voorbereidingen voor de verhuizing naar Elspeet. Wat komt er veel op hen af. Wilt u ze omringen met uw gebeden?

De werkzaamheden in de pastorie zijn zo goed als afgerond. Zoals al eerder gemeld is er voor gemeenteleden de gelegenheid om het eindresultaat te bewonderen. Op D.V. dinsdag 26 mei is hiertoe de gelegenheid. Van 20.00 uur tot 21.00 uur bent u welkom om in de pastorie te komen kijken.

Uitnodiging voor de seniorenmiddag

Zo de Heere wil en wij leven zal er op 19 mei a.s. een seniorenmiddag gehouden worden in het Kerkerf. Alle senioren en alleenstaanden hartelijk uitgenodigd! Voor deze middag behoeft u zich niet op te geven. De inloop is vanaf half drie. Eerst is er een half uurtje gezellig samenzijn onder het genot van een kopje

koffie of thee met iets lekkers. De middag begint om 15.00 u. Op deze middag zal onze consulent ds. H. Westerhout de opening, een meditatie en de sluiting verzorgen. Na de meditatie zal dhr. Hans van Engeldorp Gastelaars voor ons een presentatie verzorgen. Hij is bos – en duinwachter en zal ons vertellen over het duinlandschap en de flora en de fauna van de duinen. Ongetwijfeld zullen er ook beelden van de zee te zien zijn. Het duinlandschap is tot Nationaal park verheven. Daar is veel te zien en te beleven. Een prachtig gebied. We krijgen hiervan een uniek beeld te zien. Een voorproefje voor de zomer. Hebt u vervoer nodig? Geen probleem. Ook daarvoor kan gezorgd worden. U kunt daarvoor contact opnemen met dhr. Harm Westerbroek Tel: 06-53714378 of dhr. Cees van 't Noordende Tel: 0577-723192 of 06-36452318. U bent van harte welkom. Het belooft een interessante middag te worden. Noteert u de datum: dinsdagmiddag 19 mei a.s.

Met een hartelijke groet,

De werkgroep seniorenmiddagen

Zangavond met Afrikaanse psalmen in Elspeet

Op D.V. zaterdagavond 30 mei 2026 wordt in de Hervormde Dorpskerk van Elspeet een unieke avond gehouden, waarin psalmen worden gezongen in de Afrikaanse taal, vanuit de berijming van ds. Du Toit (Totius). Organist is Pieter Heykoop en de algehele leiding is in handen van dominee J.A. v.d. Berg, die van 1997 – 2002 in de Nederduitsch Hervormde gemeente van Pretoria, Zuid-Afrika, stond.

De collecte is bestemd voor Wilderness Therapy Namibia (WTN), een stichting die zich intensief bezighoudt met opvang en nazorg van probleemjongeren. De toegang is gratis. Voor meer informatie:

j.c.pieterse@kliksafe.nl of strijbisj@gmail.com .

Juig al wat leef, juig voor die HEER!

Dien God met blydschap, gee Hom eer;

Kom nader voor Sy aangesig,

En prys Hom met 'n lofgedig (ps. 100:1)

Ter overdenking

Gods besluit

Het is makkelijker voor ons om over Gods besluit te klagen dan het te gehoorzamen, en het is makkelijker er over te discussiëren dan het te geloven.

Samuel Rutherford (1600 – 1661)

Tenslotte

Voor komende zondag wensen we u en jullie gezegende diensten.

Een hartelijke groet van,
Uw kerkenraad

Bericht uit 'Laanwijk'

Mocht hervormd Elspeet op 2 mei een verkoping hebben, in Lopikerkapel vond dat op 9 mei plaats. Ook hier geschiedde het op het kerkerf. Letterlijk zelfs want het vond namelijk allemaal plaats rondom de kerk, vereningsgebouw, pastorie en kerkhof. Hoewel ik geestelijke koopwaar om niet mag aanbieden in de verkondiging van het woord, was het dit keer anders. Er moest uiteindelijk geld in het laatje komen om de kosten die het kerkelijk leven met zich meebrengt te helpen drukken. Mij was aanvankelijk gevraagd om boeken te verkopen maar het werden oude meubels. Ook prima want men bergeep natuurlijk dat ik staande tussen de boeken geen klanten zou zien en dat is natuurlijk niet de bedoeling. 'k Moest bij mijn nieuwe taak als 'verkoper' alles denken aan een van de ouderlingen die ik in een gemeente mocht hebben. Deze had commentaar op predikanten die geen ruim aanbod van genade predikten. Hij had zelf een zaak en ook vertegenwoordigers in dienst. 'Als ik personeel had die mijn waren op zo'n afstandelijke wijze aan de man zouden brengen zou ik ze subiet ontslaan', zei hij.... Terwijl we ons met verkopen onledig hielden werden we gebeld door de scriba dat mevr. Heijkamp plotseling was overleden. Wat ligt vreugde en verdriet toch heel dicht bij elkaar. Wat worden we dan ook bepaald bij de noodzakelijkheid van de koop van dat ene goed, de koop zonder prijs. Bij velen is het zo dat men dat niet wenst. Het deed me denken aan het eind van een preek die wijlen ds.J.Catsburg eens hield: 'Een koopman aan de deur laat al zijn waren zien, haalt ze allen uit de koffer. Zo is het met de bediening van de verzoening. Alle schatten des heils worden voor u neergelegd, om niet. Zeg nu niet: 'Koopman, niets nodig!'

We vervolgen thans onze reis naar Schotland. We eindigden met het bezoek aan de begraafplaats rondom de Grey friars kerk te Edinburgh, met name het graf van het hondje Bobby. Maar dat was het doel niet. Het doel was de kerkhistorische betekenis voor Schotland van zowel de kerk als het kerkhof. Hoewel in 1560 de zes Johnnen –waaronder John Knox- de Schotse belijdenis hadden opgesteld en deze in de Schotse kerk werd ingevoerd met goedkeuring van het parlement, ontstonden er voortdurend spanningen. Allereerst met de Rooms Katholieke

koningin Maria Stuart die graag haar invloed wilde laten gelden. Toen in 1567 de koningin werd afgezet vanwege het huwelijk met de moordenaar van haar man en vervolgens naar Engeland vluchtte, brak er een rustige tijd aan voor de kerk in Schotland. Haar zoontje Jacobus dat in 1566 op het kasteel te Edingburgh werd geboren kreeg een degelijk gereformeerde opvoeding om alle Rooms Katholieke invloeden tegen te gaan. De aangewezen persoon daarvoor was George Buchanan (1506-1582). Deze geleerde ligt begraven op Greyfriars Kirkyard terwijl een monument met een afbeelding van zijn gezicht zijn gedachtenis in leven houdt.

John Knox die in 1572 te Edinburgh stierf werd opgevolgd door Andrew Melville (1545-1622) als leider van de reformatie. Hij ontwikkelde een bijbelser kerkregering het zogenaamde presbyteriaanse stelsel waarbij geen bisschoppen onder supervisie van de koning stonden. Koning Jacobus –die door de gereformeerde adel werd geleefd- ondertekende als twaalfjarige (!) in 1580 het Nationale Verbond waarin hij als koning verklaarde dat de bestaande godsdienst toegelaten zou zijn en dat aan de leer van de ware gereformeerde kerk de hand zou worden gehouden. Geen bisschoppen, superintendents die door de kroon waren benoemd en onder Roomse invloed stonden zouden meer benoemd worden. In 1584, kort na de dood van Buchanan kwam de koning –een schooljongen nog- met de zogenaamde Black Acts. Niet meer de ouderlingen der gemeenten en hun vergaderingen maar de koning diende eindverantwoordelijkheid te hebben over de religie waarbij weer bisschoppen zouden moeten worden aangesteld. De kerk zou moeten gelijken op de Anglicaanse kerk van Engeland. Wie zich als predikant daaraan niet wilde onderwerpen werd gevangen genomen of verbannen. Een daarvan was genoemde Andrew Melville. Hij was niet bang voor de koning maar zei hem eens onomwonden: 'Er zijn in Schotland twee koningen en twee koninkrijken. Daar is Jacobus, het hoofd van dit land en daar is Christus Jezus, de Koning van Zijn Kerk, wiens onderdaan Jacobus VI is, en van Wiens koninkrijk hij geen koning is, noch een heer, noch het hoofd, maar een onderdaan (...) U kunt ons het eeuwige leven dat wij zoeken niet geven en u kunt het ons ook niet ontnemen'. Hoewel de koning aanvankelijk onder de indruk was van deze moedige woorden werd het voor Melville steeds moeilijker in Schotland en werd hij naar Frankrijk verbannen waar hij docent werd aan de theologische universiteit te Sedan tot aan zijn overlijden. Jacobus VI werd in 1603 ook koning van Engeland waar hij bekend staat als

Jacobus I. Wonderlijk genoeg is deze erudiete man van wie men zegt dat hij naast liefde tot vrouwen ook op mannen viel en gekscherend ook wel 'koningin Jacobus' werd genoemd de man geweest aan wie Engeland de James Version te danken heeft, een bijbelvertaling uit 1611 die veel gelijkenis vertoont met onze Statenvertaling. Zelfs zond hij vijf theologen naar de Dordtse synode in 1618-1619, onder wie Joseph Hall. Desondanks maakte hij het de gereformeerde predikanten in Schotland het leven zeer zuur. Vooral toen in 1618 de vijf artikelen van Perth werden doorgevoerd. Dat betekende dat men voortaan bij het gebruik van het avondmaal diende te knielen; dat bij ziekte het avondmaal ook aan huis bediend kon worden; de kinderen moeten gedoopt worden op de eerste beste zondag na hun geboorte; Zoals bij de Rooms katholieken moet er ook een confirmatie plaatsvinden. Tenslotte moest men op de christelijke feestdagen de prediking daarop worden aanpassen. De presbyterianen zagen hierin toch een bedreiging en knikje naar Rome. Dat deze gedachte niet ongegrond was bleek bij zijn opvolging in 1625 toen na zijn dood Karel I vorst van Engeland en Schotland werd (zij het in een personele unie). Deze was in 1623 Rooms Katholiek geworden. Aanvankelijk bleef het vrij rustig maar op zondag 23 juli 1637 liet hij in de St.Giles church voorlezen uit het kerkelijk dienstboek door een voorganger in een kerkelijk gewaad. Een eenvoudige vrouw, Janet Geddes genaamd, wierp toen haar krukje naar de voorganger met de woorden: 'Schelm, zult gij de mis opzeggen voor mijn oor'. Deze vrouw zag in het gebruik van het dienstboek en het gewaad een grote Roomse invloed. Een groot tumult ontstond daarop terwijl de koning het volk verplichtte zich te onderwerpen aan de bisschoppelijke hiërarchie. Op begraafplaats bij de Grayfriarschurch is toen, nadat eerst in de kerk een dienst werd gehouden, het Nationaal Verbond gesloten op 1 maart 1638. Sommigen ondertekenden het zelfs met hun bloed. Het verbond verplichtte tot het aanhangen van de ware religie, het afschaffen van vernieuwingen die reeds waren ingevoerd en met alle wettige middelen te streven naar herstel van de zuiverheid en vrijheid van het evangelie. Het document dat werd ondertekend werd op een grafzerk uitgespreid ter ondertekening. Een van hen was Alexander Henderson (1583-1646) die ook nog verbonden is geweest aan de St.Giles church. Het graf met een steen te zijner gedachtenis bevindt zich op de begraafplaats rond de Greyfriars church. Ook Samuel Rutherford was een der ondertekenaars. Een afschrift ervan konden we in de St.Giles church zien.

Op de begraafplaats is ook de covenanters gevangenis te bezichtigen. Toen in later dagen onder Karel II de vervolging van covenanters nog ernstiger vormen ging aannemen, de zogenaamde 'killing times' zijn er velen in deze openlucht gevangenis opgesloten. Velen stierven aan ontberingen, anderen werden op transport gesteld om in Amerika op de plantages slavenarbeid te verrichten.

Een grote gedenksteen aan de rand van de begraafplaats herinnert aan het omkomen van vele covenanters waaronder James Renwick, wiens naam nadrukkelijk wordt genoemd. Hij werd in 1688 in Edingburgh onthoofd. De laatste woorden luiden: 'Nu triomferen ze in glorie met het Lam'. Wonderlijk genoeg bevindt zich op de begraafplaats ook een momument ter nagedachtenis aan Mackenzie, een advocaat van koning Karel II, die ook wel 'bloedige Mackenzie' werd genoemd daar hij vele processen leidde tegen de covenanters. De eeuwigheid zal wat openbaren op de jongste dag....

We bezochten ook de Magdalena chapel, niet ver bij Gryfriars vandaan. Deze kapel fungeerde destijds als mortuarium voor covenanters voordat zij met hun ontlusterde lichaam vanwege de hakbijl begraven werden.

De St.Giles church was de volgende plaats die we bezochten. Hier heeft o.a. John Knox het woord bediend. Ook staat er een standbeeld van hem in de kerk. Ik denk niet dat dit naar zijn zin zou zijn. Tegenwoordig staat er een kanjer van een orgel. Ook dat zou niet de goedkeuring van de Schotse reformator hebben kunnen wegdragen dunkt me. Ook bevindt zich in de kerk een monument ter nagedachtenis aan de markies van Argyll die hoewel hij de koning gekroond had op de hand was van de covenanters en dit met zijn bloed moest bekopen. Hij werd onthoofd vlak bij de St.Gileskathedraal in 1661. Onder zijn beeltenis staat: 'ik zette de kroon op het hoofd van de koning, maar hij spoedde zich dat hij mij een betere kroon gaf dan zijn eigen'. Dat waren een van Argylls laatste woorden, doelend op de kroon der rechtvaardigheid die hij van 's hemelswege verwachtte. Ook het stoeltje van Jennet Geddes heeft men bewaard, het is geheel verkoperd zodat het moeilijk is hiermee naar een voorganger te gooien. Vlakbij de kerk is in de straat een gedenksteen aangebracht ter nagedachtenis aan Knox omdat hij daar begraven ligt. Helaas heb ik die niet gezien want terwijl het reisgezelschap zich naar het huis van Knox spoedde langs diens graf bleef ik in de kerk achter om om een boekje over de kerk te kopen en een paar CD's.

Als laatste bezochten we het huis waar John Knox heeft gewoond de laatste jaren van zijn leven. Ooit was het de woning van de familie Moston die goudsmid waren. Een ervan heeft zelfs de Schotse kroon van koning Jacobus VI vervaardigd. Het is in dit huis geweest dat Knox de laatste adem uitblies op 24 november 1572. Zijn vrouw las hem 1 Korinthe 15 voor alsmede Johannes 17 waarvan hij zelf zei: 'Dat is het gedeelte waar ik voor het eerst mijn anker op heb geworpen'.

Een hartelijke groet vanuit Laanwijk

M.v.Kooten v.d.m.